

SERIJAL O HARIJU HULEU

1. SLEPI MIŠ
2. BUBAŠVABE
3. CRVENDAĆ
4. ODMAZDA
5. SOLOMONOVO SLOVO
6. SPASITELJ
7. SNEŠKO
8. OKLOPNO SRCE
9. UTVARA
10. POLICIJA
11. ŽEĐ
12. NOŽ

OD ISTOG AUTORA

LOVCI NA GLAVE
SIN
KRV NA SNEGU
PONOĆNO SUNCE
MAGBET
KRALJEVSTVO

KRALJEVSTVO

JU NESBE

S norveškog prevela
Jelena Loma

■ Laguna ■

Naslov originala

Jo Nesbø
KONGERIKET

Copyright © Jo Nesbø, 2020
Published by agreement with Salomonsson Agency
Translation copyright © 2020 za srpsko izdanje, LAGUNA

This translation has been published with the financial
support of NORLA.

KRALJEVSTVO

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Prolog

Bilo je to onog dana kada je stradao Dog.

Ja sam imao šesnaest godina, Karl petnaest.

Nekoliko dana pre toga tata nam je pokazao lovački nož kojim sam ga ubio. Imao je široko sečivo koje je blistalo na suncu i žlebove na stranama. Tata nam je objasnio kako žlebovi služe da se niz njih sliva krv dok kasapiš plen. Karl je već tada prebledeo, a tata ga je pitao da li će mu opet pozliti. Mislim da se zbog toga Karl zarekao da će uloviti nešto, bilo šta – i iskasapiti ga – iseckati ga na proklete komadiće, kad je to već tako važno.

„A onda ću ga ispeći i svi ćemo da jedemo“, rekao je dok smo stajali ispred ambara, ja zaronjen u motor tatinog kadilaka devil.

„On, mama, ti i ja. Može?“

„Može“, rekoh vrteći razvodnik da otkrijem tačku paljenja.

„A biće i za Doga“, rekao je. „Biće dovoljno za sve.“

„Nego šta“, rekoh.

Tata je Dogu dao to ime zato što, kako je tvrdio, u brzini nije uspeo da smisli ništa bolje. Ja pak mislim da je obožavao to ime. Bilo je baš kao i on – saopštavalo je samo ono što je krajnje neophodno, a i bilo je toliko američko da je moralo biti norveško. A obožavao je i tu životinju. Podozrevam da je više cenio društvo tog kera nego bilo kojeg ljudskog bića.

Naše planinsko imanje nema mnogo toga, ali ima pogled i pasišta, što je bilo dovoljno da ga otac proglasi svojim kraljevstvom. Sa svog stalnog položaja pored kadilaka gledao sam kako Karl dan za danom odlazi s tatinim kerom, tatinom puškom i tatinim nožem, sve dok ne postanu tačkice na golom brdu. Ali nikad nisam čuo pucanj. Kad bi se vratili, Karl bi uvek rekao da nije video nijednu pticu, a ja bih očutao iako sam video snežnice kako u jatima odleću sa padina planine u pravcu u kojem su otišli Karl i Dog.

A onda sam, jednog dana, konačno čuo pucanj.

Poskočio sam i udario glavom o donju stranu haube. Obrisao sam ulje sa prstiju i pogledao ka žbunju na brdu dok se zvuk i dalje kotrljao, poput grmljavine, ka selu dole, uz Budalsko jezero. Posle deset minuta ugledah Karla kako trči prema imanju. Usporio je kada je shvatio da ga mama i tata mogu spaziti iz kuće. Sa njim nije bio Dog. A ni puška. Shvativši, valjda, već tada šta se dogodilo, pođoh mu u susret. Kada me je ugledao, okrenuo se i polako krenuo u pravcu iz kojeg je došao. Kada sam ga sustigao, videh da su mu obrazi vlažni od suza.

„Pokušao sam“, zajecao je. „Uzletele su pred nama, bilo ih je baš mnogo, nanišanio sam, ali jednostavno nisam mogao. Ali hteo sam da čujete da sam bar pokušao, pa sam spustio cev i opalio. Kada su se ptice razbežale, pogledao sam dole i video da Dog leži na zemlji.“

„Mrtav?“, upitah.

„Nije“, odvrati Karl zaplakavši još jače. „Ali... umire. Ide mu krv na usta, ali nema više oči. Samo leži i cvili i trese se.“

„Požuri“, rekoh.

Potrčali smo, i posle nekoliko minuta ugledah kako se nešto mrda u žbunju. Rep. Dogov rep, nanjušio je da dolazimo. Stali smo iznad njega. Pseće oči su izgledale kao žumanca kad se razliju.

„Gotov je“, rekoh, ali ne zato što sam iskusan veterinar kao što su tobož svi kauboји u svakom vesternu, već zato što mi, čak i kad bi Dog kojim čudom preživeo, život slepog lovačkog psa nije izgledao vredan življenja. „Moraš da ga ubiješ.“

„Ja?“, uzviknu Karl ne verujući da sam uopšte predložio da on, Karl, ubije bilo koga.

Pogledah ga. Svog malog batu. „Daj mi nož“, rekoh.

Pružio mi je tatin lovački nož.

Jednu ruku sam spustio Dogu na glavu. Liznuo mi je podlakticu. Onda sam ga uhvatio za kožu na vratu i prerezao mu grlo drugom rukom. Međutim, učinio sam to previše oprezno, ništa se nije desilo, Dog se samo trznuo. Tek iz trećeg pokušaja sam zasekao kako treba. Bilo je kao kad prenisko zasečeš tetrapak soka, krv je pokuljala kao da je samo čekala da je neko oslobodi.

„Eto“, rekoh bacivši nož u žbun. Posmatrao sam krv kako ističe u potocima pitajući se da li mi je šiknula i po licu, jer sam osetio da mi se nešto toplo sliva niz obraz.

„Plačeš“, reče Karl.

„Nemoj da kažeš tati.“

„Da si plakao?“

„Da nisi mogao da ubiješ... da ga dokrajčiš. Ja ću reći da smo rešili da tako mora da bude, ali da si ga ti dokrajčio. Važi?“

Karl klimnu. „Važi.“

Poneo sam mrtvog psa preko ramena. Bio je teži nego što sam očekivao i stalno je spadao. Karl mi je ponudio da ga on nosi, ali videh mu olakšanje u očima kada sam odbio pomoć.

Spustio sam Doga ispred rampe od ambara i ušao u kuću po tatu. U povratku sam mu izložio dogovoreno objašnjenje. Nije mi ništa rekao, samo je čučnuo pored svog kera i klimnuo kao da je donekle i očekivao da se tako nešto desi, kao da je to nekako bila njegova krivica. Zatim je ustao, uzeo pušku od Karla i poneo mrtvog Doga ispod mišice.

„Za mnom“, rekao je pošavši uz rampu ka tavanu za seno.

Spustio je Doga na seno i ovog puta kleknuo, pognuo glavu i počeo da mrmlja nešto što je zvučalo kao neki američki psalam koji je naučio. Posmatrao sam oca, čoveka kog sam viđao svakog dana svog kratkog života, ali nikad takvog. Raspao se.

Kada se ponovo okrenuo prema nama, još je bio bleđ, ali mu usne više nisu drhtale, a u očima je opet imao onaj odlučni mir.

„Ostali smo mi“, rekao je.

I to je bilo to. Iako nas tata nikad nije tukao, Karl se šćućurio pored mene. Tata je pogladio cev puške.

„Koji je od vas dvojice...“, tražio je prave reči gladeći cev, „preklo mog kera?“

Karl je treptao izbezumljen od straha. Onda je zinuo.

„Karl“, rekoh. „Ali sam mu ja rekao da mora tako, da mora on sam da ga dokrajči.“

„Stvarno?“ Tata je gledao čas u Karla, čas u mene. „Znate, duša me boli. Boli me, ali me bar jedno teši. A znate li šta?“

Ćutali smo, pošto nije trebalo odgovarati na takva tatina pitanja.

„Teši me što imam dva sina koji su se danas pokazali kao pravi muškarci. Preuzeli su odgovornost i prelomili. Prokletstvo izbora – znate li šta je to? Nije to sam izbor, nego muka da ga doneseš. Kad znaš da ćeš, ma šta odlučio, svejedno provoditi besane noći mučeći sebe pitanjem da li je to bio pravi izbor. Da li da pustite Doga da živi u mukama, ili da ga dokrajčite i budete njegove ubice. Potrebna je prava hrabrost da ne utekneš pred takvim izborom.“ Krenuo je velikim šakama ka nama. Jednu je spustio pravo na moje rame, drugu je malo podigao da je spusti na Karlovo. Nastavio je drhtavim glasom putujućeg propovednika Armanda: „A sposobnost da ne odaberemo liniju manjeg otpora, već moralno uzvišeniju stvar, odvaja nas, kao ljude, od životinja.“ Oči su mu ponovo zasuzile. „Skrhan sam bolom, ali sam strašno ponosan na vas, momci.“

Nije to bilo samo tatino najpotresnije, već verovatno i najrečitije obraćanje nama. Karl se rasplakao, a moram priznati da je i meni zastala knedla u grlu.

„Idemo sad da kažemo mami.“

Nismo se radovali tome. Svaki put kada bi tata zaklao jare, mama bi otišla u dugu šetnju i vratila se crvenih očiju.

Na putu do kuće tata me je zadržao i pustio da Karl malo odmakne.

„Pre nego što mama čuje zvaničnu verziju, valjalo bi da malo bolje opereš ruke“, rekao je.

Pogledao sam ga, spreman da prihvatim posledice. Međutim, izraz lica mu je bio blag i pomirljiv. Pomilovao me je po potiljku. Nikad ranije to nije uradio, bar ne da ja pamtim. I nikad posle toga.

„Znaš, Roju, ti i ja smo slični. Čvršći smo od onih kao što su mama i Karl. Zato moramo da ih štitimo. Uvek. Razumeš?“

„Razumem.“

„Mi smo porodica. Imamo jedni druge i nikog više. Prijatelji, devojke, komšije, selo, država – sve to je samo iluzija koja ničemu ne vredi kada je stvarno važno. Tada smo sami protiv svih, Roju. Sami protiv ama baš svih. Razumeš?“

„Razumem.“

PRVI DEO

Prvo sam ga čuo, pa tek onda ugledao.

Karl se vratio. Ne znam zašto sam se setio Doga, bilo je to pre dvadeset godina, ali valjda sam podozrevao da je razlog za batin naprasni i nenajavljeni povratak bio isti kao i onda. Isti kao i uvek. Trebala mu je pomoć velikog bate.

Izašao sam pred kuću i pogledao na sat. Bilo je pola tri. Poslao mi je poruku na mobilni – samo toliko – rekao je da stižu do dva. Ali moj mali bata je uvek bio optimista, uvek je obećavao malo više nego što bi mogao da ispuni.

Razgledao sam predeo, ono malo predela što je virilo iz oblaka poda mnom. Naspram kanjona dizala se padina brda kao ostrvo iz sivog mora. Gore, pri vrhu, vegetacija je poprimala jesenje crvenkaste tonove. Nada mnom je nebo bilo plavo i čisto kao oči mlade devojke. Vazduh je bio čist, svež, zapekao bi mi pluća ako prejako udahnem. Činilo mi se da sam sasvim sam, da imam čitav svet za sebe. Dobro, ne baš preveliki svet, samo planinu Ararat i imanje na njoj. Ponekad bi se turisti popeli uz serpentine od sela tražeći lep vidikovac, pa bi završili pred mojom kućom. Onda bi se često iznenadili otkud tu nekakva farma. Magarci su valjda mislili da farme postoje samo u ravnicama – široke njive, predimenzionirani ambari i ogromne, ukrašene kuće. Ne znaju

oni kako jedna planinska oluja može da udesi krov kuće, niti koja je muka zagrejati veliku prostoriju kada ledeni vetar duva kroza zidove na minus trideset. Ne znaju oni koja je razlika između ravničarskog i planinskog sela, da je imanje u planinama pašnjak za stoku, pusto kraljevstvo, ali mnogo puta veće od neozbiljnih žitnih predela u ravnici.

Živeo sam tu sâm već petnaest godina, ali sada se tome bližio kraj. Dole, u oblacima, brundao je i režao motor V8. Po zvuku sam zaključio da je već prošao Japansku okuku pri sredini uspona. Vozač je dodao gas, opustio, skrenuo uz okomitu okuku, zatim ponovo dodao gas. Bio je sve bliže i bliže. Čulo se da ne vozi tuda prvi put. A kada sam već počeo da razabiram nijanse u zvuku motora, duboke uzdahe pri prelasku u veću brzinu, dubok bas svojstven samo kadilaku pri nižim brzinama, znao sam da stiže devil. Isti kao ona tatina velika crna limuzina. Pa naravno.

I zaista, iz Kozje okuke se promolila besna rešetkasta čeljust devila. Crnog. Ali nešto novijeg godišta, recimo osamdeset peto. Ali ga je pratio isti onaj zvuk.

Auto mi je prišao. Spustio se prozor sa vozačke strane. Ponađah se da se ne vidi koliko mi jako srce bije u grudima. Koliko smo pisama, SMS poruka i mejlova razmenili za sve te godine, koliko telefonskih razgovora? Ne mnogo. Pa opet, da li je prošao ijedan dan a da se ne setim Karla? Teško. Ali draže mi je bilo da mi nedostaje nego da ga vadim iz govana. Prvo što sam primetio na njegovom licu bile su godine.

„Izvinite, gazda, da li je ovo imanje čuvene braće Opgard?“

Iscerio se. Uputio mi je onaj svoj topli, divni, neodoljivi osmeh i sve one godine nestadoše iz njegovog lica i iz kalendara, svih petnaest otkako smo se poslednji put videli. Ali bilo je u njegovom pogledu i nekog opreza, kao kad proveravaš temperaturu vode pre nego što uskočiš.

Nije mi bilo do smejanja. Ne još. Ali nisam odoleo.

Otvorio je vrata. Raširio je ruke i ja mu padoh u zagrljaj. Nešto mi govori da je trebalo da bude obrnuto, da ja – stariji brat – dočekujem raširenih ruku mlađeg batu povratnika. Međutim,

u nekom trenutku je podela uloga između Karla i mene postala nejasna. Prerastao me je, telesno i duhovno, i on je vodio glavnu reč, bar u prisustvu drugih. Zažmurio sam, stresao se i drhtavo, duboko udahnuo miris jeseni, kadilaka i mog malog bate. Mirisao je na nekakav muški parfem, ako se to tako zove.

Sad su se otvorila i vrata na suvozačkoj strani.

Karl je opustio zagrljaj i poveo me oko goleme haube i žene koja je stajala na drugoj strani, okrenuta prema dolini.

„Ovde je baš lepo“, rekla je. Bila je sitna, krhka, ali joj je glas bio dubok. Imala je jak naglasak i omanula je intonaciju, ali rekla je to na norveškom. Zapitah se da li je celim putem vežbala tu jednu rečenicu da je izgovori, bilo da stvarno to pomisli ili ne, kako bi ostavila povoljan utisak na mene, hteo ja to ili ne. Zatim se okrenula prema meni i osmehnula. Prvo mi je zapalo za oko njeno belo lice. Ne blede, već belo kao sneg koji reflektuje svetlost i briše skoro sve konture. Zatim sam primetio i da joj je na jednom oku kapak dopola spušten, kao roletna, kao da se jednoj njenoj polovini strašno spava. Ali druga polovina lica izgledala je sasvim budno. Pod kratkom vatrenoriđom kosom posmatralo me je jedno živo smeđe oko. Nosila je crn kaput, jednostavan i neukrojen, a ni pod njim nije bilo nagoveštaja bilo kakvih oblina, samo crna rolka koja je virila preko kragne kaputa. Sveukupno, moj prvi utisak je bio da liči na žgoljavog dečaćića sa crnobeke fotografije kojem su naknadno obojili kosu. Karl je oduvek bio ženskaroš, pa sam, da budem iskren, bio pomalo iznenađen. Bila je slatka, simpatična, nije stvar u tome, ali nije bila ono što se u našem kraju nazivalo *mačkom*. Još se smeškala, a pošto joj se zubi nisu razlikovali od tena, to znači da su i oni bili beli kao sneg. I Karl je imao blistave zube, oduvek, za razliku od mene. Zezao me je da su njegovi izbeleli na suncu pošto se mnogo više osmehivao od mene. Možda su se tako i našli – po belim zubima. Kao u ogledalu. Naime, iako je Karl bio visok, širokih pleća, plavokos i plavook, odmah sam prepoznao sličnost. Što bi se reklo, afirmativni stav prema životu. Optimizam, spremnost da vide ono najbolje u ljudima. U sebi i u drugima. Doduše, nju tada još nisam poznavao.

„Ovo je...“, poče Karl.

„Šenon Alejn“, prekinula ga je onim svojim kontraaltom i pružila mi šaku tako sićušnu da je to bilo kao da sam se rukovao s kokošijom nožicom.

„... Opgard“, ponosno dodade Karl.

Šenon Alejn Opgard želela je da se rukuje duže nego ja. I u tome sam prepoznao Karla. Nekima se, više nego drugima, žuri da ih drugi zavole.

„Džetleg?“, upitah i smesta se pokajah. Bilo je glupo da ih to ja pitam. Znao sam, naravno, šta je džetleg, ali i Karl je vrlo dobro znao da u životu nisam mrdnuo iz svoje vremenske zone, pa da mi njihov odgovor i ne bi mnogo značio.

Karl odmahnu glavom. „Doleteli smo prekjuče, pa smo čekali da auto stigne brodom.“

Klimnuh pogledavši registarske tablice. MC. Monako. Egzotično, ali nedovoljno egzotično da mu ih zatražim kad se bude preregistrovao u Norveškoj. U kancelariji na benzinskoj pumpi imao sam istekle tablice iz Francuske Ekvatorijalne Afrike, Burme, Basutolanda, Britanskog Hondurasa i sa Džohora. Bila je to ozbiljna kolekcija.

Šenon pogleda u Karla, pa u mene, pa opet u njega. Ne znam zašto, valjda ju je radovalo što vidi Karla kako se smeje zajedno sa svojim starijim bratom i jedinim bliskim rođakom, što je popustio i onaj nagoveštaj napetosti koji je isprva bio tu. Što je Karl dobrodošao, što su oboje tu dobrodošli.

„Hoćeš li da povedeš Šenon u obilazak dok ja odnesem kofere u kuću?“, upita Karl otvarajući prtljažnik koji je tata zvao trunk.*

„Trebaće nam otprilike isto vremena koliko i njemu“, promrmljah Šenon koja je pošla za mnom.

Zaobišli smo kuću i prišli ulaznim vratima na severnoj strani. Zašto tata nije stavio vrata na stranu na kojoj su put i prilaz kući, da budem iskren, ne znam. Možda je želeo da prvo što ugleda

* Engl.: *trunk*. (Prim. prev.)

kad ujutru izađe pred kuću budu pasišta. Ili je hteo da sunce greje kuhinju, a ne predsoblje. Kada smo prešli prag, otvorih jedna od trojih vrata iz tog predsoblja.

„Kuhinja“, rekoh shvativši da unutra smrdi na užeglu mast. Zar je uvek tako smrdelo?

„Baš je slatka“, slagala je. Doduše, bio sam rasklonio krš i čak prebrisao, ali *slatka* teško da je bila. Razrogačenog oka – a možda i zabrinutog pogleda – otpratila je čunak od peći koji je prolazio na sprat kroz rupu na tavanici. Rupa je bila malo šira da se drvo ne zapali, i tako lepo istesterisana ukруг da je tata to proglasio ukrasnim stolarskim radom. U tom slučaju, ta rupa je, uz još dve okrugle u poljskom klozetu, bila jedini ukras na našem imanju.

Stisnuh dvaput prekidač ne bih li joj pokazao da ipak imamo struju.

„Da li si za kafu?“, upitah odvrćući česmu.

„Hvala, možda kasnije.“

Bar je naučila sve kurtoazne fraze.

„Karl će hteti“, rekoh otvarajući ormarić. Preturao sam i čangrljao dok nisam pronašao lonče za kafu. Ipak sam prvi put posle... posle mnogo vremena kupio svežu kafu. Samom mi je instant kafa bila sasvim dovoljna. Kad sam stavio lonče pod česmu, shvatih da sam iz navike pustio toplu vodu iz bojlera. I da sam se malo zacrveneo. Ali ko kaže da je instant kafa sa vodom iz bojlera napitak bednika? Kafa je kafa, a voda je voda.

Stavio sam lonče na ringlu, uključio šporet i prešao dva koraka do vrata jedne od dve prostorije između kojih je kuhinja bila kao u sendviču. Na zapadnoj strani nalazila se trpezarija koja se zimi nije koristila, već je služila kao tampon zona protiv hladnoće; zimi se ručavalo u kuhinji. Na istočnoj strani nalazila se dnevna soba sa bibliotekom, televizorom i zasebnom peći na drva. Na južnoj strani nalazio se jedini luksuz koji je tata sebi dozvolio, zastakljena terasa koju je tata nazivao porč,* a mama „zimski bašta“ iako je zimi, naravno, bila zatvorena i zabarikadirana kapcima. Ali leti bi tata tu seo da popije jedan ili dva badvajzera i sisa kesice duvana

* Engl.: *porch*. (Prim. prev.)

beri – i to su bili njegovi luksuzi. Po svetlo američko pivo morao je čak u grad, dok mu je srebrne limene kutijice američkog duvana slao rođak preko bare. Tata mi je još davno objasnio da se taj duvan razlikuje od dostupnog švedskog đubreta po tome što prođe nekakav proces fermentacije, a to se prepoznaje u ukusu. „Baš kao i kod burbona“, rekao bi tada, tvrdeći na Norvežani kupuju švedsko đubre od duvana zato što ne znaju za bolje. A ja sam znao za bolje, pa kad sam počeo da koristim duvan, koristio sam beri. Karl i ja bismo prebrojavali prazne flaše koje bi tata ostavio u prozoru. Znali smo da se mogao rasplakati ako popije više od četiri, a niko ne želi da gleda rođenog oca kako plače. Kad malo bolje razmislim, možda sam upravo zato retko pio više od jednog ili dva piva. Nisam želeo da plačem. Karl je pak bio srećan pijanac, pa mu takva ograničenja valjda nisu trebala.

Sve sam to stigao da pomislim, ali ništa nisam rekao naglas, dok smo se peli uz stepenice da pokažem Šenon veliku spavaću sobu koju je tata nazivao master bedroom.*

„Divno“, rekla je.

Pokazao sam joj novo kupatilo koje više nije bilo novo, ali je bilo najnovija prostorija u kući. Verovatno mi ne bi poverovala kada bih joj rekao da kao dečaci nismo imali kupatilo, da smo se prali u kuhinji vodom zagrejanom na peći. Da je kupatilo došlo tek posle nesreće. Ako je verovati onome što mi je Karl pisao, odrasla je na Barbadosu, u porodici koja je imala dovoljno novca da je pošalje na studije u Kanadu, pa sigurno nije mogla ni da zamisli kako je to kad deliš mutnu vodu za kupanje sa bratom dok zimi cvokoćete u koritu. A dok vaš otac, sasvim paradoksalno, pred kućom drži kadilak devil, jer se moraju imati dobra kola.

Vrata dečaćke sobe očigledno su bila zapekla, pošto sam ih svoj-ski drmao dok se nisu otvorila. Zapahnu li su nas ustajao vazduh i uspomene, kao kad otvoriš ormar sa starom odećom na koju si sasvim zaboravio. Duž jednog dugačkog zida stajao je pisaci sto sa dve stolice, jednom do druge, ceo naspramni zid zauzimao je krevet na sprat. Pored njega je iz rupe u podu izvirao čunak od peći.

* Engl.: *master bedroom*. (Prim. prev.)

„Ovo je Karlova i moja soba“, rekoh.

Šenon klimnu ka krevetu na sprat. „A ko je spavao na spratu?“

„Ja“, rekoh. „Zato što sam stariji.“ Pređoh prstom preko prašine na naslonu jedne stolice. „Prebaciću danas svoje stvari ovamo, a vi uzmite veliku sobu.“

Pogledala me je preneraženo. „Ali, Roju, stvarno nema smisla...“

Trudio sam se da joj gledam u ono otvoreno oko. Nije li pomalo neobično što ima smeđe oči, a riđu kosu i kožu belu kao sneg?

„Vas je dvoje, ja sam jedan, nije nikakav problem. Dogovoreno?“

Još jednom je proletela pogledom po dečaćkoj sobi. „Hvala ti“, rekla je.

Poveo sam je u maminu i tatinu spavaću sobu. Tamo sam dobro provetrio. Bilo da neko smrdi ili miriše, ja ne volim da udišem ničiji miris. Osim Karlov. Čak i kad nije mirisao, Karl je mirisao kako treba. Mirisao je na mene. Na nas. Kada bi se zimi razboleo – a razboleo bi se svake zime – uvukao bih se kod njega u krevet. A mirisao bi kako treba uprkos tome što mu je koža bila prekrivena ustajalim znojem ili što je u ustima imao zadah od povraćanja. Udišući Karlov miris, privio bih se uz njegovo vrelo telo, koristeći toplotu koju je on gubio da se sam zgrejem. Tvoja temperatura, moj ogrev. Život u planini te nauči da budeš praktičan.

Šenon priđe prozoru. Još nije bila otkopčala kaput. Verovatno joj je bilo hladno u kući. A tek je septembar. To nije obećavalo. Začuh da Karl vuče kofere uz usko stepenište.

„Karl mi kaže da niste bogati“, rekla je. „Ali sav ovaj pogled pripada tebi i njemu.“

„Tako je. Ali sve to su samo pasišta.“

„Pasišta?“

„Jalova zemlja“, reče Karl, koji se pojavio u dovratku zadihan, ali s osmehom na licu. „Pašnjaci za ovce i koze. Na visokoplaninskom imanju slabo šta možeš da gajiš. Kao što vidiš, nema baš ni šume. Ali mogli bismo da unapredimo skajlajn,* a, Roju?“

Klimnuh polako. Polako, jer sam kao dečak viđao starije seljake da tako klimaju glavom, kao da se iza tih namrštenih čela odvija

* Engl.: *skyline* – konture građevina u velegradu. (Prim. prev.)

nešto previše složeno da se brzo iskaže našim prostim, seljačkim jezikom, ako se uopšte i može iskazati. Osim toga, ti odrasli muškarci koji klimaju glavama izgledali su kao da među njima postoji nekakvo prećutno razumevanje, pošto se na jedno sporo klimanje često odgovaralo istim takvim. A sada sam i sâm tako klimnuo, ne razumevajući taj postupak ništa bolje nego nekad.

Naravno, mogao sam naprosto da pitam Karla, ali verovatno ne bih dobio odgovor. Zapravo, dobio bih gomilu odgovora, ali ne i onaj pravi. A možda nisam ni morao da pitam, ipak sam bio srećan što se vratio. Zato nisam nameravao da ga gnjavim s tim pitanjem odmah. Zašto se, kog đavola, vratio?

„Roj je mnogo dobar“, reče Šenon. „Ustupio nam je ovu sobu.“

„Računao sam da se nisi vratio da živiš u dečaćkoj sobi“, rekoh.

Karl klimnu. Polako. „Onda nisam preterao sa poklonom“, reče pružajući mi ogromnu kutiju. Odmah sam video šta je unutra. Beri.

„Jebote, koliko mi je drago što te vidim, bato!“ reče Karl, a glas mu je zadrhtao. Prišao je da me opet zagrli. Sada me je svojski stegnuo. Uzvratilo sam mu stisak. Primetih da mu je telo omekšalo, dobilo tapacirung. Koža obraza uz moj bila je opuštenija, malo me je i ogrebao bradom, iako se nedavno brijao. Vuneni sako, fino, gusto tkanje. I košulja – nikad pre to nije nosio. Čak je i govorio drugačije, gradski, onako kako smo mi pričali samo kada smo imitirali mamu.

Ali nije mi to smetalo. Mirisao je kao i uvek. Na *Karla*. Odmaknuo me je od sebe, odmerio. Ženskasto lepe oči su mu se zacaklile. Jebiga, verovatno su se caklile i moje.

„Kafa je provrela“, rekoh koliko-toliko postojanim glasom, pa pođoh niz stepenice.

Kada sam te večeri legao u krevet, neko vreme sam osluškivao. Pitao sam se hoće li kuća zvučati drugačije sada kada u njoj živi još neko. Ali nije. Čulo se samo uobičajeno krckanje, štektnje i zviždanje. Osluškivao sam i da li se nešto čuje iz master bedruma.

Iako se između soba nalazilo kupatilo, zvuk se lako pronosio, pa mi se učinilo da čujem glasove. Da li su pričali o meni? Da li je Šenon pitala Karla zašto je njegov stariji brat tako ćutljiv? Šta misli Karl, da li se Roju svideo čili kon karne koji je spremila? Da li se tom ćutljivom bratu stvarno dopao poklon koji se baš izmaltretirala da nabavi preko rodbine – istekla registarska tablica sa Barbadosa? Da li mi se dopala? A Karl joj je odgovorio kako je Roj uvek takav, prema svima, da mu samo treba vremena. A ona se zapitala da li je Roj ljubomoran na nju, pošto mu je preotela brata, jedinu osobu koju je imao na celome svetu. A Karl se nasmejao, pomilovao je po obrazu i rekao joj da se ne opterećuje takvim stvarima već prvog dana, da će sve leći na svoje mesto. A ona mu je tad spustila glavu na rame i rekla mu da je sigurno u pravu, ali da joj je drago što Karl nije kao njegov brat. Čudo jedno kako se, u zemlji u kojoj je gotovo iskorenjen kriminal, ljudi stalno osvrću kao da se plaše da će ih neko opelješiti.

Ili su se naprosto *gonili*.

U maminom i tatinom krevetu.

„Ko je bio gore?“, došlo mi je da pitam kad smo sutradan seli da doručujemo. „Stariji?“ I da vidim njihove zabezeknute face. A onda da izađem na svež jutarnji vazduh, sednem u auto, spustim ručnu, proverim da li je volan zaključan, i zaletim se u Kozju okuku.

Spolja se začuo otegnut, prelep i žalostan ton. Zlatni vivak. Usamljeni stanovnik planine, mršava, ozbiljna ptičica. Ptičica koja te prati dok hodaš divljinom, koja te čuva – ali uvek sa bezbednog odstojanja. Kao da se plaši da stekne prijatelja, ali joj treba neko da čuje njenu pesmu o samoći.